

ЗАКОН

О СУДОВИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

(Објављено у "Сл. новине ФБиХ", бр. 38 од 04 јула 2005, 22/06, 63/10, 72/10, 7/13)

ГЛАВА I ОПЋЕ ОДРЕДБЕ Садржај закона

Члан 1.

Овим Законом уређује се: организација, надлежност, финансирање, правосудна управа и друга питања од значаја за организацију и функционирање опћинских судова, кантоналних судова и Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Врховни суд Федерације).

Судска власт

Члан 2.

Судови врше судску власт у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација).

Независност

Члан 3.

Судови су самостални и независни од законодавне и извршне власти.
Нико не смије утицати на независност и непристрасност судије при одлучивању у предметима који су му додијељени у рад.

Оснивање судова

Члан 4.

Судови се оснивају и укидају овим Законом.

Заштита права

Члан 5.

Судови штите права и слободе загарантиране уставима Босне и Херцеговине, Федерације и кантона и законом, те осигуравају уставност и законитост.
Судови у свом раду поступају непристрасно, благовремено и ефикасно.

Преиспитивање судских одлука

Члан 6.

Судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд поводом правних лијекова у поступку прописаном уставом или законом.

Обавезност судских одлука

Члан 7.

Одлуке свих судова у Босни и Херцеговини обавезујуће су на територији Федерације.

Јавност и транспарентност

Члан 8.

Рад судова је јаван уколико није другачије одређено законом.
Транспарентност рада суда осигурава се јавним расправљањем у поступцима пред судовима, објављивањем састава суда, те давањем обавјештења јавности о току судског поступка, под увјетима предвиђеним законом. Транспарентност се може остваривати и објављивањем судских одлука и других

информација од интереса за јавност.

Састав судова

Члан 9.

Судови суде као судије појединци или у вијећима судија, односно у вијећима судија и судија поротника, а у одређеним случајевима предвиђеним законом могу поступати и одлучивати и стручни сарадници.

Састав судског вијећа одређује се законом.

Ако законом није другачије прописано, Врховни суд Федерације суди у вијећима састављеним од тројице судија, а у вијећима састављеним од пет судија када одлучује о правним лијековима против одлука својих вијећа.

Службени језици

Члан 10.

Службени језици који се користе у судовима су босански, хрватски и српски а службена писма су латиница и ћирилица.

Суд води поступак и доноси одлуке на језику којим се служи судија у поступку или језику који одреди предсједник вијећа, с тим да ће се странци, на њен захтјев, осигурати пријевод на рочишту или пријевод одлуке суда на језик којим се странка служи у поступку и то у кривичном поступку на трошак суда, а у свим осталим поступцима на трошак странке. Странке могу писмена упућивати суду на било којем од службених језика.

Службене легитимације

Члан 11.

Судијама се издају службене легитимације.

Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Високо судско и тужилачко вијеће) прописује обрасце и изглед службене легитимације а издаје их Федерално министарство правде.

Судска тога

Члан 12.

Судије у току суђења и приликом јавног објављивања одлука носе тогу.

Високо судско и тужилачко вијеће прописује кориштење и изглед судске тоге а Федерално министарство правде осигурава њену набавку и расподјелу.

Ознаке припадности

Члан 13.

Судије и службеници суда не смију испољавати било какву вјерску, политичку, националну или другу припадност за вријеме вршења службених дужности.

Ознаке вјерске, политичке, националне или друге припадности не смију се истицати на судској згради или у просторијама суда.

Забрана из става 1. овог члана не односи се на странке и трећа лица.

Печат

Члан 14.

Судови имају печат у складу са законом.

Сарадња и правна помоћ

Члан 15.

Судови су дужни сарађивати међусобно, као и са органима власти и страним судовима.

У стварима из своје надлежности судови пружају правну помоћ другим судовима у Босни и Херцеговини, у складу са законом.

Органи власти и правна лица која врше јавна овлаштења дужни су судовима, на њихов захтјев, благовремено доставити списе, исправе и друге податке потребне за вођење судског поступка.

Судови међународну правну помоћ пружају у складу са међународним документима или на основу начела

реципроцитета.

ГЛАВА II

ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ СУДОВА

1. Организација и подручје дјеловања судова

Опћински судови

Члан 16.

Опћински судови образују се за подручје једне или више опћина у кантону.

Кантонални судови

Члан 17.

Кантонални судови образују се за подручје једног кантона.

Врховни суд Федерације

Члан 18.

Врховни суд Федерације је највиши жалбени суд у Федерацији.

Обављање послова у сједишту и ван сједишта суда

Члан 19.

Судови обављају послове из своје надлежности у свом сједишту.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, опћински судови могу послове из своје надлежности обављати и изван свог сједишта у одјељењима изван сједишта суда у прекршајним одјељењима изван сједишта суда, као и у другим мјестима на судским данима, у складу са законом.

Врховни суд Федерације и кантонални судови могу послове из своје надлежности обављати ван свог сједишта из разлога ефикасности, смањења трошкова или из других оправданих разлога.

Одјељење изван сједишта суда

Члан 20.

Одјељење изван сједишта суда образује се и укида овим Законом.

Одјељење изван сједишта суда трајно је смјештено у мјесту које се налази на подручју суда, али изван његовог сједишта.

У одјељењу изван сједишта суда суд, по правилу, обавља све послове из своје надлежности за подручје за које је одјељење образовано.

Радам одјељења изван сједишта суда руководи предсједник суда.

Предсједник суда утврђује мјесто вођења поступка и начин формирања судских вијећа у предметима у којима број судија распоређених у одјељењу изван сједишта суда није довољан за поступање по правилима судског поступка. Предсједник суда дужан је да води рачуна о ефикасности рада суда и економичности судског поступка.

Изузетно од одредби ст. 3. и 5. овог члана, предсједник суда у појединачном предмету, на захтјев поступајућег судије, може из разлога ефикасности, смањења трошкова или из других оправданих разлога одредити да се поступак, односно поједине радње у поступку воде и изван мјеста у којем би се, према одредбама овог члана, водили.

Судски дани

Члан 21.

Суд може одредити да се одржавају судски дани ради вођења поступака или обављања других послова у мјестима која се налазе на подручју суда, али изван његовог сједишта, односно одјељења изван сједишта суда.

Предсједник суда доноси одлуку о мјесту и времену одржавања судских дана.

Мјесто и вријеме одржавања судских дана објављује се на огласној табли суда, као и на огласној табли у згради у којој се одржавају судски дани.

Сједиште и подручје опћинских судова

У привредним предметима опћински судови у којима се образују привредна одјељења мјесно су надлежни за подручје цијелог кантона.

Привредна одјељења образују се у опћинским судовима у: Бихаћу, Орашју, Тузли, Зеници, Горажду, Травнику, Мостару, Широком Бријегу, Сарајеву и Ливну.

Опћински судови који одлучују о прекршајима из области пореза и царина

Члан 23а.

Поступак у прекршајним предметима из области пореза и царина врше опћински судови у: Бихаћу, Орашју, Тузли, Зеници, Горажду, Травнику, Мостару, Широком Бријегу, Сарајеву и Ливну за подручје цијелог кантона.

Опћински судови који врше послове уписа у регистар

Члан 24.

Послове уписа у регистре правних лица врше опћински судови у: Бихаћу, Орашју, Тузли, Зеници, Горажду, Травнику, Мостару, Широком Бријегу, Сарајеву и Ливну за подручје цијелог кантона.

Сједиште и подручје кантоналних судова

Члан 25.

Кантонални судови су:

- 1) Кантонални суд у Бихаћу за подручје Унско-санског кантона;
- 2) Кантонални суд у Очаку за подручје Посавског кантона;
- 3) Кантонални суд у Тузли за подручје Тузланског кантона;
- 4) Кантонални суд у Зеници за подручје Зеничко-добојског кантона;
- 5) Кантонални суд у Горажду за подручје Босанскоподрињског кантона - Горажде;
- 6) Кантонални суд у Новом Травнику за подручје Средњобосанског кантона;
- 7) Кантонални суд у Мостару за подручје Херцеговачко-неретванског кантона;
- 8) Кантонални суд у Широком Бријегу за подручје Западнохерцеговачког кантона;
- 9) Кантонални суд у Сарајеву за подручје Кантона Сарајево и
- 10) Кантонални суд у Ливну за подручје Кантона 10.

Сједиште и подручје Врховног суда Федерације

Члан 26.

Врховни суд Федерације има сједиште у Сарајеву и надлежан је за подручје цијеле Федерације.

2. Стварна надлежност Стварна надлежност опћинских судова

Члан 27.

Опћински суд је надлежан:

- 1) У кривичним предметима:
  - а) да у првом степену суди:
    - за кривична дјела за која је законом прописана као главна казна новчана казна или казна затвора до 10 година, ако посебним законом није одређена надлежност другог суда;
    - за кривична дјела за која је посебним законом одређена надлежност опћинског суда;
    - за кривична дјела за која је Суд Босне и Херцеговине пренио надлежност на опћински суд;
    - у свим кривичним поступцима против малољетника;
  - б) да поступа током истраге и након подизања оптужнице у складу са законом;
  - ц) да одлучује о ванредним правним лијековима кад је то законом предвиђено;
  - д) да одлучује о брисању осуде и престанку мјера сигурности и правних посљедица осуде, на основу судске одлуке и
  - е) да поступа по молбама за помиловање у складу са законом.
- 2) У грађанским предметима да у првом степену суди:
  - а) у свим грађанским споровима и
  - б) у ванпарничном поступку.
- 3) У прекршајним предметима да у првом степену суди:
  - а) у свим прекршајним предметима и
  - б) одлучује о захтјевима за понављање прекршајног поступка.
- 4) У привредним предметима опћински судови који имају привредна одјељења у првом степену суде:

а) у споровима који се односе на права и обавезе по основу правног промета роба, услуга, вриједносних папира, власничких и других стварних права на некретнинама, те на права и обавезе проистекле из вриједносних папира у којима су обје странке у поступку правно лице или физичко лице које, у својству самосталног подузетника или у другом својству, обавља привредну или другу регистрирану дјелатност у виду основног или допунског занимања;

б) у споровима који се односе на бродове и на пловидбу на мору и унутрашњим водама, те у споровима на које се примјењује пловидбено право, осим спорова о пријевозу путника;

ц) у споровима који се односе на авионе, те у споровима на које се примјењује ваздухопловно право, осим спорова о пријевозу путника;

д) спорове из ауторског права, сродних права и права индустријске својине;

е) спорове настале поводом дјела за која се тврди да представљају нелојалну конкуренцију или монополистички споразум;

ф) (брисана)

г) у поступку стечаја и ликвидације, у складу са законом, као и у свим споровима који настану у току и поводом провођења поступка стечаја и ликвидације.

5) У другим предметима:

а) да води извршни поступак, ако законом није другачије одређено;

б) да одређује мјере осигурања, ако законом није другачије одређено;

ц) да рјешава у посебним поступцима, ако законом није другачије одређено;

д) да обавља земљишно-књижне послове у складу са законом;

е) да пружа правну помоћ судовима у Босни и Херцеговини;

ф) да врши послове међународне правне помоћи, ако законом није одређено да неке од тих послова врши кантонални суд;

г) да врши послове уписа у регистре правних лица и

х) да врши друге послове одређене законом.

Стварна надлежност кантоналних судова

Члан 28.

Кантонални суд је надлежан:

1) Првостепена надлежност:

а) да суди за кривична дјела за која је законом прописана казна затвора више од 10 година или дуготрајни затвор, ако законом није одређена надлежност другог суда;

б) да поступа у току истраге и након подизања оптужнице у складу са законом;

ц) да суди за кривична дјела за која је Суд Босне и Херцеговине пренио надлежност на кантоналне судове и

д) да одлучује у свим управним споровима, као и о захтјевима за заштиту слобода и права утврђених уставом, ако су такве слободе и права повријеђени коначним појединачним актом или радњом службеног лица у органима управе, односно одговорног лица у предузећу, установи или другом правном лицу када за заштиту тих права није осигурана друга судска заштита.

2) Другостепена надлежност:

а) да одлучује о жалбама против одлука опћинских судова,

б) да одлучује по жалбама изјављеним на рјешења о прекршајима;

ц) да одлучује о другим редовним и ванредним правним лијековима, ако је то одређено законом.

3) Остало:

а) да рјешава о сукобу мјесне надлежности између опћинских судова са подручја кантона;

б) да одлучује о пријеносу мјесне надлежности са једног опћинског суда на други опћински суд на подручју кантона;

ц) да одлучује о брисању осуде и престанку мјера сигурности и правних посљедица осуде на основу судске одлуке;

д) да поступа по молбама за помиловање у складу са законом;

е) да рјешава о признавању одлука страних судова, страних трговачких судова и страних арбитража;

ф) да пружа међународну правну помоћ у кривичним предметима и

г) да обавља друге послове одређене законом.

Стварна надлежност Врховног суда Федерације

Члан 29.

Врховни суд Федерације надлежан је:

1) да одлучује о редовним правним лијековима против одлука кантоналних судова, ако је то законом одређено;

- 2) да одлучује о ванредним правним лијековима против правомоћних одлука судова када је то законом одређено;
  - 3) да одлучује о правним лијековима против одлука својих вијећа, ако законом није другачије одређено;
  - 4) да рјешава сукобе надлежности између кантоналних и опћинских судова са подручја различитих кантона, ако законом није другачије одређено;
  - 5) да одлучује о преношењу мјесне надлежности са једног суда на други суд када је то одређено законом и
  - 6) да обавља друге послове утврђене законом, осим оних из надлежности Уставног суда Федерације Босне и Херцеговине.
- Врховни суд Федерације може имати и изворне надлежности, ако су утврђене федералним законима.

Поступак пред уставним судовима

Члан 30.

Врховни суд Федерације и кантонални судови могу покренути поступак пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, односно Уставним судом Босне и Херцеговине у складу са уставом и одговарајућим прописима који уређују поступак пред Уставним судом.

ГЛАВА III УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СУДОВА Дужности предсједника суда

Члан 31.

Предсједник суда одговоран је за руковођење цијелокупним судом и судачком управом. Предсједник представља суд пред другим органима и организацијама. Предсједник суда може поједине своје надлежности пренијети на судије или службенике суда. Предсједник суда одређује судију који ће вршити дужност предсједника суда у његовом одсуству.

Секретар суда

Члан 32.

Судови који имају више од седам судија могу имати секретара суда. Секретар суда може бити лице које има високу стручну спрему и најмање пет година радног стажа, укључујући и одговарајуће искуство на организацијским пословима у трајању од најмање три године.

Дужности секретара суда

Члан 33.

Секретар суда одговоран је за правилно и благовремено обављање административних, техничких и финансијских послова у суду. Секретар суда за свој рад одговоран је предсједнику суда.

Судови без секретара

Члан 34.

У судовима који немају секретара суда предсједник суда сам обавља послове секретара или осигурава да их изврше друге судије или службеници суда.

Опћа сједница и проширена опћа сједница

Члан 35.

Опћу сједницу суда чине све судије тог суда. Опћу сједницу сазива и њеним радом руководи предсједник суда. Опћа сједница сазива се кад је то предвиђено правилима судског поступка. За пуноважност одлучивања на опћој сједници потребно је присуство најмање двије трећине судија, а одлуке се доносе већином гласова присутних судија. Врховни суд Федерације има проширену опћу сједницу на којој се заузимају начелни ставови о питањима која су од интереса за примјењивање федералних закона. Проширену опћу сједницу сачињавају предсједник суда и судије Врховног суда Федерације и одређен број судија као делегати кантоналних судова. За одржавање проширене опће сједнице потребно је присуство најмање двије трећине судија који улазе у састав проширене опће сједнице.

Ближе одредбе о раду и начину рада опће сједнице и проширене опће сједнице уређују се опћим актом суда.

Судска одјељења

Члан 36.

У судовима се могу образовати судска одјељења ради одлучивања о стварима из исте правне области, осим прекршајних одјељења која се оснивају у свим опћинским судовима.

Одјељења из става 1. овог члана имају руководиоца одјељења, који је за руковођење одјељењем одговоран предсједнику суда.

Прекршајно одјељење може послове из своје надлежности обављати изван сједишта опћинског суда.

Судска одјељења изван сједишта суда која су успостављена у складу са чланом 22. Закона, одлучиват ће у прекршајним предметима у оквиру територијалне надлежности тог одјељења.

Одлуку о мјесту прекршајних одјељења изван сједишта опћинских судова доноси Федерално министарство правде.

Прописи о унутрашњој организацији и пословању суда

Члан 37.

Високо судско и тужилачко вијеће доноси правилник о унутрашњем судском пословању, који претходно припрема у сарадњи са федералним министром правде.

Предсједник суда, уз сагласност федералног министра правде, доноси правилник о унутрашњој организацији суда и систематизацији радних мјеста у складу са критеријима из члана 41. овог Закона.

Правилник о унутрашњој организацији суда и систематизацији радних мјеста предсједник суда доставља Високом судском и тужилачком вијећу.

ГЛАВА IV СУДИЈЕ Додатне судије

Члан 38.

Ако предсједник суда сматра да су суду неопходне додатне судије ради рада на заосталим предметима или због замјене дуже одсутног једног или више судија тог суда, поднијет ће Високом судском и тужилачком вијећу захтјев за именовање додатних судија.

Судије поротници

Члан 39.

Предсједник опћинског суда, након прибављеног мишљења Високог судског и тужилачког вијећа, утврђује број судија поротника потребних за тај суд.

Предсједник опћинског суда објављује конкурс за судије поротнике оглашавањем на огласној табли суда и у најмање једним дневним новинама. Предсједник суда, према својој оцјени, бира најбоље кандидате за судије поротнике између кандидата који испуњавају увјете утврђене законом и доставља листу кандидата Високом судском и тужилачком вијећу.

Персонална евиденција судија и судија поротника

Члан 40.

Суд води евиденцију за сваког судију и судију поротника у којој су садржани лични подаци и подаци о стручној спреми и искуству судије, као и остали подаци. Судија, односно судија поротник има право увида у свој досје и право да тражи исправку погрешних података.

Оцјењивање резултата рада судија

Члан 41.

Резултати рада судија оцјењују се најмање једном годишње у складу са критеријима које утврди Високо судско и тужилачко вијеће.

Оцјењивање резултата рада судија врши предсједник суда. Резултате рада предсједника суда оцјењује предсједник непосредно вишег суда.

ГЛАВА V

СЛУЖБЕНИЦИ СУДА

Број и стручна спрема службеника суда

Члан 42.

Федерални министар правде утврђује критериј за одређивање укупног броја службеника у судовима. Под службеницима суда, у смислу овог Закона, подразумевају се државни службеници и намјештеници запослени у суду.

Број службеника, њихова стручна спрема и други увјети за запошљавање у сваком суду посебно се утврђују правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Стручни сарадници

Члан 43.

За стручног сарадника у суду може бити примљен дипломирани правник са положеним правосудним испитом.

Стручни сарадник може поступати и одлучивати у ванпарничним и извршним стварима и споровима мале вриједности када је то предвиђено законом у предметима које му додијели предсједник суда.

Стручни сарадник помаже судији у његовом раду, врши анализу правних питања, припрема предмете за суђење, те обавља, самостално или под надзором и по упутствима судије, друге стручне послове предвиђене законом или правилником.

Стручни савјетници

Члан 44.

Врховни суд Федерације може запошљавати стручне савјетнике.

За стручног савјетника може бити примљен дипломирани правник са положеним правосудним испитом и искуством на раду на правним пословима од најмање пет година.

Стручни савјетник обавља послове из члана 43. став 3. овог Закона.

Приправници

Члан 45.

За судског приправника може бити примљен на праксу дипломирани правник најдуже на период до двије године.

Едукација судских приправника одвија се у складу са програмом почетне обуке коју утврђује Центар за едукацију судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине.

Приправници, под надзором судије или стручног сарадника, могу обављати исте задатке као и стручни сарадници, с тим што не могу доносити одлуке у предметима.

Приправници - волонтери

Члан 46.

Судови могу примати на праксу приправнике - волонтере.

Одредбе овог Закона које се односе на судијске приправнике сходно се примјењују на приправнике - волонтере.

Приправницима - волонтерима за вријеме обављања праксе не припада накнада за рад, нити друга права која се стичу по основу рада, осим ако посебним законом није другачије одређено.

Судски извршилац

Члан 46а.

Према налогу судије судски извршилац проводи све или поједине извршне радње на начин и у року одређеном закључком суда у складу са прописом којим се уређује извршни поступак.

Судски извршилац мора имати IV степен школске спреме, стручни испит за судског извршиоца и најмање једну годину радног стажа.

Административни послови које самостално обављају остали службеници суда

Члан 47.

Одређени послови које не морају обављати судије могу се повјерити службеницима суда који обављају административне послове. Уколико законом или другим прописом није другачије прописано, овлаштени службеници који обављају административне послове могу самостално обављати сљедеће послове и то:

- 1) овјеравати потписе;
- 2) давати обавјештења на основу података из судског регистра;
- 3) издавати увјерења о чињеницама о којима суд води евиденцију;
- 4) примати на записник или у облику службене забиљешке кратка обавјештења странака и других заинтересираних лица о промјени адресе или боравишта, или о датуму пријема судске одлуке када доставница није враћена суду или је враћена суду, али датум извршења доставе није назначен на доставници;
- 5) подузимати одговарајуће мјере за наплату новчаних казни и трошкова поступка и
- 6) обављати друге послове и задатке које им додијели предсједник суда или секретар суда.

Права из радних односа

Члан 48.

Прописи о положају, правима и обавезама службеника у органима управе сходно се примјењују на службенике суда, ако законом није другачије одређено.

Пробни период

Члан 49.

Сви службеници суда примају се у радни однос уз обавезан пробни рад од три мјесеца.

Персонална евиденција службеника суда

Члан 50.

За службенике суда води се евиденција у којој су садржани лични подаци, подаци о стручној спреми и искуству и остали подаци. Сви службеници чији се подаци чувају у евиденцији имају право увида у свој досје и право да траже исправку погрешних података.

Оцјењивање резултата рада службеника суда

Члан 51.

Резултати рада службеника суда оцјењују се најмање једном годишње.

Предсједник суда оцјењује резултате рада секретара суда. На приједлог руководиоца који је непосредно надређен службенику који се оцјењује, предсједник суда оцјењује резултате рада стручних сарадника и приправника, а секретар суда резултате осталих службеника.

Одговорност

Члан 52.

Службеник суда одговоран је за повреду службене дужности и против њега се може водити дисциплински поступак у складу са законом.

ГЛАВА VI СУДСКИ ТУМАЧИ Постављање

Члан 53.

Након прибављеног мишљења Високог судског и тужилачког вијећа Влада Федерације доноси прописе о постављању, те правима и дужностима сталних судских тумача.

Судови користе услуге сталних судских тумача, осим у случајевима када нема судских тумача за одређени језик. Поступак за такве случајеве утврђује се прописима из става 1. овог члана.

ГЛАВА VII ОБАВЕЗЕ ПРЕМА СТРАНКАМА И ЈАВНОСТИ Повјерљивост

Члан 54.

Судије и службеници суда дужни су чувати у тајности све што у току свог рада сазнају о учесницима у поступку и о правним и чињеничним околностима њиховог предмета, те су дужни чувати као повјерљиве податке који нису доступни јавности.

Службена тајна

Члан 55.

Судије и службеници суда дужни су чувати службену тајну, без обзира на начин на који су је дознали. Под службеном тајном подразумијевају се нарочито:

1) сви подаци који су као службена тајна одређени законом или другим прописом;
2) сви подаци који су као службена тајна одређени опћим актима државних органа, правних лица и других институција;

3) подаци и исправе који су посебно одређени као службена тајна од државних органа, правних лица и других институција и

4) подаци и исправе које је као службену тајну одредио предсједник суда или овлаштени службеник суда.

Обавеза чувања службене тајне траје и након престанка рада у суду.

Предсједник суда може судију, односно службеника суда ослободити обавезе чувања службене тајне, ако у поједином случају за то постоје оправдани разлози.

Радно вријеме

Члан 56.

Предсједник суда утврђује распоред радног времена у суду.

Хитни предмети

Члан 57.

Ради поступања по хитним предметима изван радног времена одређују се у суду дежурне судије и службеници.

Слобода приступа судским списима и уписницима

Члан 58.

Јавност и странке у поступку имају право приступа судским списима у складу са законом.

Подаци уписани у судски уписник су јавни и свако их може преписати и захтијевати да му се изда овјерен извод из судског уписника, осим ако за поједине податке из судског уписника законом није другачије одређено.

Одговорност

Члан 59.

Федерација, односно кантон, зависно од тога ко осигурава средства за рад суда, одговарају за штету коју у вршењу службе учине службеници суда физичким или правним лицима својим незаконитим или неправилним радом.

Притужбе на рад судија и службеника суда

Члан 60.

Суд је дужан утврдити поступак примања притужби на рад судија и службеника суда, те поступања по тим притужбама.

Предсједник суда поступа по притужбама против службеника суда, а притужбе против судија без одлагања доставља Високом судском и тужилачком вијећу.

ГЛАВА VIII ПРАВОСУДНА УПРАВА Министарства правде

Члан 61.

Федерално министарство правде има сљедеће надлежности:

1) прати примјену овог Закона и других прописа који се односе на организацију и пословање свих судова у

Федерацији и

2) прикупља статистичке податке о раду свих судова у Федерацији и даје упутства судовима за прикупљање, вођење и достављање тих података.

Федерално министарство правде у односу на Врховни суд Федерације и кантонална министарства правде у односу на кантоналне и опћинске судове, имају сљедеће надлежности:

- 1) прате обављање послова судске управе;
- 2) сарађују са предсједником суда у рјешавању притужби које прими министарство, а које се односе на судску управу;
- 3) дају приједлоге предсједнику суда и са њим сарађују ради унапређења организације и пословања суда;
- 4) прикупљају статистичке податке о раду судова;
- 5) осигуравају материјалне увјете за рад судова, ако законом није другачије одређено и
- 6) врше надлежности у вези са судским буџетом у складу са одредбама чл. 69., 71. и 72. овог Закона.

У вршењу својих надлежности Федерално министарство правде и кантонална министарства правде сарађују и размјењују информације. Федерално министарство правде, у циљу усклађивања рада кантоналних министарстава правде, координира вршење њихових надлежности, те у ту сврху може издавати упутства.

У вршењу својих надлежности из послова правосудне управе Федерално министарство правде и кантонална министарства правде уско сарађују и достављају све информације Високом судском и тужилачком вијећу.

Федерални министар правде

Члан 62.

Федерални министар правде доноси прописе предвиђене овим Законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

Достава података и извјештаја

Члан 63.

Судови су дужни доставити надлежним министарствима правде све тражене податке који су им потребни за вршење надлежности из члана 61. овог Закона.

Суд подноси годишњи извјештај о свом раду за протеклу годину надлежном министарству правде и Високом судском и тужилачком вијећу до 31. марта текуће године.

Неправилности

Члан 64.

Ако кантонално министарство правде утврди да у суду постоје неправилности у примјени овог Закона или других прописа који се односе на организацију и пословање судова, обавијестит ће о томе Федерално министарство правде.

Ако Федерално министарство правде, при вршењу својих надлежности или на основу извјештаја кантоналних министарстава правде, утврди да у суду постоје неправилности у примјени овог Закона или прописа из става 1. овог члана, обавијестит ће о томе предсједника суда или Високо судско и тужилачко вијеће ради подузимања одговарајућих мјера.

Притужбе

Члан 65.

Министарства правде нису надлежна за поступање по притужбама против судија, те ће такве притужбе, по пријему, без одлагања прослиједити Високом судском и тужилачком вијећу на даљње поступање.

Независност судова

Члан 66.

Министарства правде врше своје дужности на начин који осигурава независност судова и не смију на било који начин утицати на рад судова у вези са појединачним предметима.

Информацијске технологије

Члан 67.

Високо судско и тужилачко вијеће координира употребу информацијских технологија у судовима ради остваривања једнообразности.

Суд може увести аутоматизирани систем праћења или регистрације предмета, или други систем управљања предметима, укључујући системе сигурносне похране и чувања података, само уз претходно одобрење Високог судског и тужилачког вијећа.

ГЛАВА IX ФИНАНСИРАЊЕ СУДОВА И СУДСКИ БУЏЕТ Средства за рад судова

Члан 68.

Средства за рад Врховног суда Федерације осигурава Федерација.

Средства за рад кантоналних и опћинских судова осигуравају кантони.

Средства се осигуравају тако да обимом и временом дозначавања омогућавају сваком суду да у свом раду поступа независно, непристрасно и ефикасно, те да сваки суд испуњава све своје финансијске обавезе по њиховом доспијећу.

Средства за рад сваког суда исказују се посебно у буџетима и систему трезора.

Израда приједлога буџета

Члан 69.

Суд израђује приједлог годишњег буџета за наредну годину на основу износа трошкова у текућој години, те предвиђених трошкова у наредној години.

Суд подноси приједлог буџета Високом судском и тужилачком вијећу ради давања евентуалних примједби у року који одреди Високо судско и тужилачко вијеће.

Након разматрања примједби Високог судског и тужилачког вијећа и евентуалне измјене приједлога буџета, односно након истека рока од 30 дана од дана достављања приједлога Високом судском и тужилачком вијећу, суд доставља приједлог буџета надлежном министарству правде, заједно са коментарима Високог судског и тужилачког вијећа у року који одреди то министарство.

Уколико се надлежно министарство правде не слаже са предложеним буџетом или су му потребне додатне информације, контактираће секретара суда, односно предсједника суда, ако суд нема секретара суда и о томе обавијестити Високо судско и тужилачко вијеће.

Надлежно министарство правде доставља сваком суду и Високом судском и тужилачком вијећу примјерак коначног приједлога буџета за односни суд у облику који је достављен министарству финансија, односно влади.

Прије него што измијени приједлог судског буџета надлежно министарство финансија, односно влада обавит ће консултације са Високим судским и тужилачким вијећем.

Уколико буџет није усвојен у износу који је предложио суд, у складу са одредбама овог члана, надлежно министарство правде прије израде коначног буџета за тај суд обавит ће консултације са секретаром суда, односно са предсједником суда, ако суд нема секретара суда.

Измурење дугова

Члан 70.

Приједлог судског буџета који се доставља на усвајање законодавном тијелу садржи план измирења дугова насталих у судовима у претходном периоду.

Извршење и измјене буџета

Члан 71.

Извршење судског буџета врши се у складу са буџетом који је одобрило законодавно тијело.

Одлуку о измјени буџета којим се смањује износ буџета судова може донијети само законодавно тијело.

Прије покретања поступка измјене буџета којим се смањује износ буџета судова надлежно министарство правде или друго надлежно тијело владе мора о томе обавијестити Високо судско и тужилачко вијеће.

У току буџетске године суд може захтијевати прерасподјелу новчаних средстава у оквиру различитих позиција усвојеног буџета, с тим да ниједна позиција не може бити смањена за више од 10 % од одобреног износа за ту позицију.

Захтјев за прерасподјелу из става 4. овог члана подноси се у писаној форми надлежном министарству правде, уз доставу примјерка захтјева надлежном министарству финансија и Високом судском и тужилачком вијећу.

Министарство правде дужно је удовољити захтјеву суда из става 4. овог члана, те о извршеној прерасподјели обавијестити надлежно министарство финансија и Високо судско и тужилачко вијеће.

Додатно финансирање из буџета

Члан 72.

Суд којем су у току године за рад неопходна додатна средства подноси захтјев за одобрење додатних финансијских средстава надлежном министарству правде, уз доставу примјерка таквог захтјева Високом судском и тужилачком вијећу.

Донације

Члан 73.

Суд може, у складу са законом, примати донације у новцу, стварима и услугама, под увјетом да њихово прихваћање не угрожава или не доводи у сумњу независност и непристрасност суда.

За пријем сваке донације за суд предсједник суда мора добити одобрење од Високог судског и тужилачког вијећа.

ГЛАВА X ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ Првостепена надлежност Врховног суда Федерације

Члан 74.

Првостепени поступак у кривичним предметима за које је, према одредбама раније важећег закона, био надлежан Врховни суд Федерације, наставит ће се пред судом надлежним према одредбама о стварној надлежности овог Закона и Закона о Суду Босне и Херцеговине ('Службени гласник БиХ', бр. 29/00, 16/02, 24/02 и 3/03).

Списи предмета из става 1. овог члана доставит ће се надлежном суду у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

<_Stvarna nadle`nost u upravnim sporovima>

Члан 75.

Поступак у предметима управних спорова у којима је стварна надлежност измијењена одредбама члана 28. став 1. тачка 1. подтачка д) овог Закона, који је покренут до дана ступања на снагу овог Закона, наставит ће се пред судом надлежним према одредбама чл. 5. и 6. Закона о управним споровима ('Службене новине Федерације БиХ', бр. 2/98 и 8/00), осим у поступцима који нису завршени по тужбама поднесеним Врховном суду Федерације након 31.12.2003. године, који поступак ће се наставити пред надлежним кантоналним судом у складу са овим Законом.

Стварна надлежност за послове уписа у регистар

Члан 76.

Поступак у предметима уписа у судски регистар у којима је стварна надлежност измијењена одредбама члана 27. став 1. тачка 4. подтачка г), који је покренут до дана ступања на снагу овог Закона, наставит ће се пред судом надлежним према одредбама овог Закона.

Списи предмета из става 1. овог члана доставит ће се надлежном суду у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог Закона.

Поступак у предметима из става 1. овог члана у којима је до ступања на снагу овог Закона донесена првостепена одлука којом се поступак пред првостепеним судом завршава, наставит ће се пред судом надлежним према одредбама чл. 8., 56., 57. и 62. Закона о поступку уписа правних лица у судски регистар ('Службене новине Федерације БиХ', бр. 4/00, 19/00, 49/00, 32/01, 14/02 и 29/03).

Ако након ступања на снагу овог Закона буде укинута првостепена одлука из става 3. овог члана, поступак ће се наставити пред судом надлежним према одредбама овог Закона.

Центар за едукацију судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине

Члан 77.

Док Центар за едукацију судија и тужилаца Федерације Босне и Херцеговине не утврди програм почетне обуке за приправнике и приправнике - волонтере ова обука ће се вршити у складу са постојећим програмима обуке.

Кориштење постојећих аутоматизираних система

Члан 78.

Судови који су до ступања на снагу овог Закона посједовали аутоматизиране системе праћења или регистрације предмета, или друге системе управљања предметима могу наставити користити исте системе и без одобрења из члана 67. овог Закона, док Високо судско и тужилачко вијеће не утврди једнообразне системе за све судове или једнообразне критерије за усвајање тих система.

Одредбе које се односе на судове за прекршаје

Члан 78а.

Даном именована судија у прекршајна одјељења опћинских судова постојећи опћински судови за прекршаје који се налазе на подручју опћина за које је основан опћински суд, престају са радом. Предмети у којима поступак није завршен доставит ће се прекршајном одјељењу надлежног опћинског суда на рјешавање.

Кантонални судови за прекршаје престају са радом даном именована судија у прекршајна одјељења опћинских судова. Предмети у којима поступак није завршен доставит ће се надлежним кантоналним судовима на рјешавање.

Предмете, опрему, инвентар, архиву и документацију, као и средства за рад опћинских судова за прекршаје преузет ће опћински суд који је основан за опћину у којој се налази одређени опћински суд за прекршаје.

Службеницима и намјештеницима у опћинским и кантоналним судовима за прекршаје, којима на дан именована судија у прекршајна одјељења опћинских судова престане радни однос услед прекобројности, припадају сва права у складу са прописима којима је уређен њихов радно-правни статус.

Примјена члана 9., 39. и 40.

Члан 79.

Одредбе чл. 9., 39. и 40. овог Закона, у дијелу који се односи на судије поротнике, примјењују се само на поступке који се, у складу са пријелазним и завршним одредбама Закона о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине ('Службене новине Федерације БиХ', бр. 35/03 и 56/03) и Закона о парничном поступку ('Службене новине Федерације БиХ', број 53/03), проводе према прописима који су се примјењивали до дана њиховог ступања на снагу.

Престанак важења закона о судовима

Члан 80.

Даном ступања на снагу овог Закона престаје важити Закон о Врховном суду Федерације Босне и Херцеговине ('Службене новине Федерације БиХ', бр. 2/95, 4/95, 9/96, 20/01 и 44/01).

У случају да је овај Закон у супротности са другим законима у Федерацији примјењиват ће се овај Закон.

Кантонална законодавна тијела дужна су у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог Закона ускладити своје законе и друге прописе са одредбама овог Закона.

Ступање на снагу

Члан 81.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у 'Службеним новинама Федерације БиХ'.

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ, Славко Матић, с. р.

Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ, Мухамед Ибрахимовић, с. р.